

Jornada Alumni Barcelona 2018: La realitat en clau de gènere

Petit Palau, Palau de la Música

Vicerectors,
Ponents,
Directora General,
Patrona de la Fundació de la UOC,
President d'Alumni
Alumnis,
Amigues i amics,

L'humorista George Burns deïa:

El secret d'un bon discurs és tenir un bon inici i un bon final, i intentar que els dos estiguin el més junts possible!

¿Vostès saben quin és l'error fonamental de molts discursos? A banda d'avorrits i massa llargs, el principal problema és que qui parla sovint en sap menys que els qui l'escolten i, malgrat tot, no evita pontificar com si fos posseïdor de la veritat.

Si fóssim sincers, sempre hauríem de començar reconeixent que, com cantava Raimon, "l'única seguretat [és] l'arrelament dels meus [dels nostres] dubtes".

Per tant, a més d'intentar evitar el tedi i l'extensió excessiva, els asseguro que aquest rector no ha pujat a l'escenari per il·luminar-los sobre qüestions de gènere, ni per revelar-los cap solució màgica a les discriminacions; sinó per a reconèixer les aportacions i reflexions de les ponents que m'han precedit per comprometre'm –comprometre'ns— a fer treballar la UOC –fer-la treballar encara més— en clau de gènere.

Perquè la desigualtat entre homes i dones s'ha d'entendre com una desviació estructural i sistèmica. Una desigualtat que pren formes i concrecions diferents segons la cultura, el país, la societat o l'àmbit en què es manifesta, però que sempre comparteix un mateix fil conductor: el menor accés a drets i recursos de tot tipus per

part de les dones.

Ja que som al Petit Palau, permetin-me il·lustrar-ho musicalment. Tothom ha sentit a parlar de Mozart: aquella criatura prodigiosa, geni de la música, intèrpret precoç d'un virtuosisme inigualable, compositor de peces sorprenents i protagonista de gires per les grans corts europees. Però potser no tothom sap el nom que precedia aquest famós cognom: Maria Anna, Maria Anna Mozart.

Germana gran d'un altre compositor que potser els soni: Wolfgang Amadeus Mozart.

Pel germà petit mai no hi va haver dubtes: la bona era la seva germana gran. Però quan va fer divuit anys, el seu pare li va prohibir tornar a compondre o interpretar.

El seu nom no ha deixat rastre a la història de la música... Vull creure que avui aquest silenci seria impossible. Vull creure que algú aixecaria –aixecaríem— la veu.

Protestar i denunciar sempre és un primer pas. El més urgent..., però incomplet si no s'acompanya d'actuacions i polítiques capaces de fer evolucionar la societat, de modificar els seus plantejaments, d'integrar i naturalitzar el feminisme.

I, els haig de ser sincer: necessitem ajuda. Necessitem ajuda perquè som conscients, jo el primer, de moure'ns en un terreny sensible i, alhora, urgent; on aquesta mateixa inseguretat no ens ha de limitar, sinó esperonar a fer nostra una bandera d'esperança, de progrés social, d'equitat i de justícia.

Perquè, institucionalment, sabem que teniu raó, però ens cal superar prèviament cauteles i resistències per a donar pas a actuacions proactives, basades en conviccions fermes.

Històricament, totes les millores en drets humans, civils i polítics han vingut impulsades per petites avantguardes conscienciades que, al seu torn, pertanyien a minories ètniques, socials o culturals.

Avui, però, estem parlant d'una revolució que implica a més de la meitat de la humanitat i que, per la seva rellevància, ens interpel·la a tots els éssers humans.

Aquesta és la gran revolució pendent. I, el seu potencial de canvi, l'ha convertit, sens dubte, en una de les nostres darreres esperances de renovació i de millora.

Enfront trobarem oposicions de tota mena, algunes fruit del conegut i tradicional masclisme, d'altres camuflades sota disfresses lluents. Però també sabem que, al nostre costat, comptem amb aliats i, si em permeten l'expressió, tenim el favor dels temps.

Avui, pensar i actuar en clau de gènere ja no és una raresa, ni un exotisme, ni una estupidesa, ni una barbaritat. És justament persistir en el masclisme allò que hem de començar a qualificar com a rar, exòtic, estúpid i bàrbar.

Escrivia l'assagista E. B. White, col·laborador de The New Yorker i pare de Stuart Little, que "tenir prejudicis estalvia moltíssim temps. Pots formar-te opinions sense haver de preocupar-te de contrastar els fets".

Nosaltres preferim no estalviar temps. Posats a triar, ens estimem més formar-nos opinions basades en fets i actuar en conseqüència.

Conscients de no ser institucions immaculades, volem ser participants actius, actuant decididament perquè la Universitat corregeixi les discriminacions de gènere d'avui i previngui mitjançant l'educació les de demà.

«Quan des de la UOC ens fixem con un dels objectius per al 2020 reforçar la perspectiva de gènere com un valor, cal que ho fem mirant endins i enfora.»

Perquè no es tracta d'arreglar només el nostre entorn més immediat, sinó de transcendir més enllà, d'impactar socialment. Quan des de la UOC ens fixem con un dels objectius per al 2020 "reforçar la perspectiva de gènere com un valor", cal que ho fem mirant endins i enfora.

Endins perquè transversalment impliqui la docència, la recerca, la comunicació, la gestió, els recursos humans i la recollida de dades.

Enfora perquè la Universitat és socialment transformadora, gràcies al seu caràcter anti-sistèmic i disruptiu, i el seu esperit crític. Sense aquests trets, no hi ha Universitat.

Si m'ho permeten, voldria fer-los un prec i demanar a totes les presents avui aquí que no canviïn, perquè, entre totes i tots, allò que hem de fer canviar és la societat.

Com dèia fa uns mesos la filòsofa Marina Garcés, -a partir del proper curs professora de la UOC- “no necessitem un món nou: necessitem un món, aquest, on es pugui viure i lluitar per una vida digne”.

Per tant, si “la realitat en clau de gènere” ha de ser alguna cosa més que un eslògan, cal demostrar-ho en la teoria i en l’acció, en els objectius i en la praxis, en la quotidianitat i en el demà.

Perquè, qui ha de canviar, qui ha d’evolucionar, és la societat, no pas les dones d’avui i menys encara les de demà.

Moltes gràcies